

ACC. N:R. M. 7154: 1-7

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Viking
 Härad: Uppvidinge. Adress: Furåkra, "Kråksmåla"
 Socken: Ålgult. Berättat av: Susanna Erlandsdotter.
 Uppteckningsår: 1947. Född år 1800. i Ålgultssocken.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Prästhistoria

Uppteckningen utgör en saga om hure
 "Gräle-Pelle" blev kallad "Kloke Petter".
 (Prästhistoria.)

Vol: 1.

Sidor: 1-8.

L.H.F. 25

Skriv endast på denna sida!

1.)
ACC. NR. M. 7154:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Gäle-Pelle" var ansedd för att vara litet förkort på Huvudetsvägnar. Om så var i verkligheten på vi dämna om när vi läst denna berättelse. "Gäle-Pelle" bodde i en liten stuga ensam utanför ett större samhälle. I detta samhälle bodde b. a. en Präst, en Sammare och en Länsman. Som vora "goda väner och trogna grannar." Ofta åkte han till samman och festade oftast tillhoppa; vadan han pinga linamvet "Trefoten." "Gäle-Pelle" kunde ej läpa bli att göra "Trefoten" litet skälmspycken ibland. En gång var han erhappad på bar gäring. "Pelle" trodde sig göra väl, men det tog illa för honom. På Prästens fähusklunder var en stor "Gelinglyla." "Pelle" smög sig ditopp med en

2.)

ACC. N:R. M. 7154:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

säck, krängde den om "bylan" och tog den jämte ett par hundra getingar i säcken, så knöt han väl till, lade säcken på ryggen och knogade i väg. Men "Trijoten" var på gille hos prästen, och där vakade på "Säle-Pelle". Länsman råk ut ur Prästgården och köpte "Pelle", "Hitt med säcken, vi säga, att du kom från fähuset med den; vill se om du du kyckt häuset annat åbart din skräddling." "Pelle" lämnade säcken och gick hemåt. Länsman bar in säcken i prästgården och öppnade den i förväntan att ha Pelle fast. "Trijoten" lutade sig ögonblickligen över den öppnade säcken, men i den bekupan fanns ingen haning, men stungna bliva alla 3, så där blevo sanktyldiga "Bunkstikare", ty i så fall

ACC. N:R. M. 7154:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.)
haddede inset de röda nästorna hindrats.
Nu skulle "Pelle" bli straffad; ty han
haddede kränkt "Höga bederbäkanden"
sades det. "Sen ene kroppen hackas in-
set ut ägaren på den andre," "Trijoten"
sade att "Pelle" hade besit in en hel
säck fylld av getingar och utsläppt
dem inne i prästgården. Följden blev
att "Pelle" blev ålagd dryga böter vid
Häradsrätten. "Pelle" haddede inset att
bestala med och måste sitta av böterna.
En sammardag kom han gående lands-
vägen från fängelset mot hemmet. Så
mätte han "Trijoten", som var ute och
äkte efter 9. hästar. Prästen bad kus-
ken hålla stilla. Sen vände sig prästen
till "Pelle" och sporde med savelspuce
röst, "Du kommer väl från ditt välfär-

ljänta straff Petter lille?" "Väl förtjänta,
blä skä du veta att dä inte va." Brunnade
"Pelle". Prästen fortsatte "Men hur står an-
mar till med dig Petter?" "Pelle" svarde "Jäpa-
kar, som frågar, men jag har haft på
besynneliga drömmar." "Ho vad har du
dä drömt?" Sporde prästen. "Pelle," "Ja i
natt drömde jag att jag var i Himme-
len." "Det var en skän dröm, du Petter,
men säg du vad vår Herre gjorde?"
frågade prästen. "Ja, han grunnade,"
blev svar et. "Vad grunnade han dä
på?" Frågade prelaten. "Pelle," "Ja han grun-
nade över vart alla präster kamma-
de efter säden efter som inga komma
till himlen," svarades. Vidare, "Sä tyck-
te jag mig bli i behav av att öppna
en sådan platt, som man här

5.)

ACC. N.R. M. 7154:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

på jorden kallar "Klosett." Särinne häng
många Länsmansskinn på väggarna. Jag
frågade vad dem skulle gagnas till?
Så fick jag till svar, att när man för-
rättat sitt naturlöskan, så fick man
kappa av en bit skinn, och när man
gagnat det, så skulle det kastas i
rörjan, men var det så, att skinnbit-
ten kunde krävla sig upp ur rörjan,
så blev han fögde. Så vaknade jag,
sade "Pelle" med samnade äter och dröm-
de att jag kom ut i ett hisskligt regn-
väder och varst genansvit. Så stod
jag framför "Klosetet." "Hu, det var
hemskt!" Gade prästen. "Vissertligen, sade
"Pelle", men jag var våt och önskade
torra ryg, så jag knackade på
och steg in. Men där voro alla plattor.

6.)

ACC. N:R. M. 7154:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

oppbagna förntam på en bänk långt
fram där det var hetast. Men där blev
jag utfockad. Så frågade jag vem som
skulle ha den plätten? Det svarades
att där skulle alla orättvisa sammar
rätta, när dem komma i präu jorden.
Sen frågade jag var får jag rätta? Det
svarades du "Pelle" här inte gjort så my-
cket ant att det finnes plats för dig
här, så giv dig kret ut! Så vaknade jag
och drömmen var slut, plöt "Pelle".
Så gick det någon tid. Men så blev "Pelle"
äfer misstänkt av "Srijoten" för något
skämsstycke, men denna gång kunde
man ej få föllande bevis, vadan "Pelle"
blev tillagd att "fria sig med väjens-
ed." "Pelle" infann sig vid häradsätten.
Men Nämndemännen sade innan Petter

ACC. N:R. M. 7154:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

får avlägga värjemålsreden borde han
höras i sin kristendomsbundsstyrelse. Men
det fanns ingen präst, så skedde va-
dan man beslöt att Sammaran fick fram-
hålla några frågor i Kristendoms till "Pelle" att
besvara. Så frågade Sammaran, "Petter, vem
har skapat dig?" "Moses," svarade "Pelle"
tvärsäkert. "Ja, du viss därpå?" frågade
Sammaran. "Ja," svarade "Pelle". Allmänt
grinades. Så sade "Pelle", "Får jag fråga
vem, som har skapat Sammaran?" "Ja,
äpplesam du säger att Moses skapat
dig, så har väl Aron skapat mig," svarade
Sammaran. Så sade "Pelle", "Någ har
jag läst i Bibeln att Aron gjorde en
kalu, men insett kunde jag att jag
kräffade det fäct här." Sedan den bunden
blev "Gäle-Pelle" kallad "Kloke Petter".-